

KLINIKINĖS PSICHOLOGIJOS PROFESINĖ PRAKTIKA

Prof. habil.dr. Danutė Gailienė d. 2667605, mob. 8-685 20004 el.p. danute.gailiene@fsf.vu.lt

Praktikos laikas, trukmė:

Kursas	Praktikos pavadinimas	N/D	Kreditai	Akademiniis darbas		Laikotarpis	Atsiskaitymas
				Praktika	Pratybos		
Klinikinė psichologija	Profesinė praktika	D	24	640		2015 gruodžio 01 – 2016 kovo 31	Gynimas

Praktikos metu studentas turi susipažinti ir analizuoti:

1. Praktikos vietą-instituciją (paskirtis, tikslai, struktūra; personalo sudėtis ir pareigos; institucijos funkcionavimo aplinka (valdymas, finansavimas, personalo valdymas), institucijos išorinė ir vidinė aplinka; institucijos mikroklimatas (tarpusavio bendravimas, drausmės politika, tvarka, švenčių šventimas, tradicijos, savipagalbos grupių organizavimas ir kt.); ryšiai, bendradarbiavimas su kitomis institucijomis (miesto, valstybės, užsienio valstybių); institucijos ryšiai su visuomene).
2. Klientų grupę (klientų skaičius įstaigoje, klientų grupės, klientų socialinis statusas, pagrindinės klientų socialinės problemos)
3. Teikiamų paslaugų pobūdį ir psichologinės pagalbos proceso organizavimą.
4. Taikomus psichologinio darbo metodus ir priemones.
5. Psichologo pareigybę, jo funkcijas, vaidmenis.
6. Reikalingus teisinius aktus.
7. Administracinį psichologinį darbą.
8. Praktinį psichologo darbo principų ir profesinės etikos laikymąsi. Kokie punktai konkrečioje įstaigoje yra aktualiausi.

Pagrindinis praktikos tikslas –susipažinti su klinikos psichologo darbu ir įgyti įgūdžių įvairiose institucijose ir įstaigose, vadovaujant praktikos vadovui. Studentai įgys praktinių psichologinės diagnostikos, individualaus ir grupinio konsultavimo, krizių įveikimo ir trumpalaikės psichoterapijos, darbo tarpdisciplininėje specialistų komandoje įgūdžių; sugebės įvertinti individo, šeimos ir grupės psichologines ir diferencines diagnostikos problemas; sugebės moksliskai pagrįsti teikiamos pagalbos principus ir prevencines priemones.

Galimos pasirenkamosios klinikinės psichologijos profesinės praktikos sritys:

Klinikinės psichologijos praktika gydymo įstaigose, psichoterapinėse ir konsultacinėse tarnybose.

Praktikos dokumentacija:

Atvykdamas į praktikos vietą (instituciją) studentas turi pristatyti VU Klinikinės ir organizacinės psichologijos katedros *Prašymą* sudaryti galimybę atlikti praktiką. Tarp VU, Institucijos praktikos vadovo ir studento yra pasirašoma *Studento praktinio mokymo sutartis* (3 egz. – trims šalims). Sutarties formą pildo studentas. Forma elektroniniu paštu siunčiama grupės seniūnui, taip pat ji yra katedroje. Institucijos praktikos vadovui pristatoma *Praktikos įvertinimo forma*, kad pastarasis žinotų, jog reikės įvertinti studento veiklą. Jei studentas, pasirinko atlikti praktiką tokioje įstaigoje, su kuria VU nesudarė dvišalės sutarties, tai jis turi:

- įsitikinti, kad toje įstaigoje dirbamas psichologinis darbas;
- ar įstaigos vadovas sutinka priimti studentą praktikai ir ar sudaro tam sąlygas (skiria praktikos vadovą, darbo vietą, leidžia stebėti specialistų darbą, pačiam dirbti ir kt.);

- sužinoti, ar yra žmogus, kuris būtų kompetentingas (reikia, kad turėtų psichologo išsilavinimą) ir sutiktų vadovauti studento praktikai (konsultuotų, prižiūrėtų, mokytų, vertintų studentą, bendradarbiautų su universiteto praktikos vadovu);
- ar įstaiga sutinka pasirašyti bendradarbiavimo sutartį su VU Klinikinės ir organizacinės psichologijos katedra.

Klinikinės psichologijos profesinės praktikos atlikimo darbo vietoje reikalavimai:

1. Studentas turi turėti galimybę darbo vietoje skirti pakankamai laiko klinikinės psichologijos profesinės praktikos užduotims atlikti.
2. Turi būti aiškus atskyrimas tarp tiesioginio darbo užduočių ir studento mokymosi tikslų bei uždavinių, rodančių, kad klinikinės psichologijos profesinė praktika yra mokymosi procesas, t.y. ji turi būti nukreipta studento naujų žinių įgijimui, o ne išimtinai sukoncentruota į institucijos paslaugų teikimą, kurioje studentas dirba.
3. Studento praktikos vadovas negali būti jo darbo vietos administracijos vadovas ar koordinatorius.
4. Studentas praktikos metu turi atlikti naujas veiklas, t.y. tai, kas neįeina į jo, kaip institucijos darbuotojo pareigybių aprašymą. Studento klinikinės psichologijos profesinės praktikos mokymosi patyrimas turi „kilti“ iš institucijos, kurioje jis dirba visumos, bet skirtis nuo jo, kaip darbuotojo tiesioginių funkcijų atlikimo. Klinikinės psichologijos profesinės praktikos patyrimas turi būti naujas. Visos pastangos praktikos metu turi būti nukreiptos į studento, kaip klinikinės psichologijos darbuotojo, tobulėjimą.
5. Klinikinės psichologijos profesinės praktikos metu teikiamos paslaugos klientams bei naudojami resursai turi skirtis nuo įprastai darbe naudojamų.
6. Institucija, kurioje studentas dirba, turi susipažinti su studento klinikinės psichologijos profesinės praktikos planu ir sutikti su jo išsikeltų uždavinių atlikimu darbo vietoje.

Pagrindinės klinikinės psichologijos profesinės praktikos dalys:

1. Profesionalo psichologo darbo stebėjimas (dalyvaujant konsultavimo \ psichoterapijos susitikime, stebint grupės darbą).
2. Bendras darbas su dirbančiu psichologu (kartu konsultuojant, koterapeuto vaidmenyje dalyvaujant grupės darbe, kartu atliekant tyrimą ar realizuojant kokį nors kitą darbo projektą).
3. Savarankiškas darbas (psichodiagnostinių tyrimų atlikimas, psichologinės išvados rašymas, paskaitos, pagalbinių pobūdžio terapinių priemonių pravedimas (meno terapija, autogeninė treniruotė ar relaksacija, psichodiagnostika ir kt.), individualus konsultavimas, savarankiško darbo projekto parengimas).
4. Praktikos vadovo (ų) konsultacijos (išskylančių darbe problemų aptarimas, savarankiško darbo priežiūra ir aptarimas).

Atsiskaitymas:

Studento atlikta praktika vertinama gynimo metu. Atsiskaitant už praktiką, studentas pateikia klinikinės psichologijos profesinės praktikos ataskaitą (raštu), kurioje turi atsispindėti visas turinys: kiekybiškai ir kokybiškai. Turi būti pateikta savo darbo analizė. Prie ataskaitos pridedamas praktikos vadovo darbo vietoje atsiliepiamas apie studento darbą. Visa tai pristatoma katedros paskirtam studento praktikos vadovui. Atsiskaitymo terminai skelbiami katedros skelbimų lentoje bei siunčiami elektroniniu paštu grupės seniūnui. Taip pat skelbiama profesinės praktikos aptarimo data ir laikas. Pageidautinas praktikos vadovų darbo vietose dalyvavimas. Galutinį įvertinimą rašo VU praktikos vadovas, atsižvelgdamas profesinės praktikos ataskaitą ir institucijos praktikos vadovo įvertinimą

Praktikos vietos ir praktinės veiklos analizė

1. **Institucija.** Kaip institucija įvardina psichologines problemas, su kuriomis dirba? Kokius tikslus ji turi, kokiomis koncepcijomis ir metodais naudojasi? Organizacinė struktūra; Darbo organizavimas, ritmas; Bendradarbiavimas su kitomis institucijomis psichologinėje aplinkoje (miesto, šalies, užsienio šalių); Darbo teisinis pagrindas;
2. **Klientai.** Kaip klientai įvardina psichologines problemas, su kuriomis jie susiduria (pažiūrėti į instituciją kliento akimis, būtų gerai pasikalbėti su klientais apie tai arba aprašyti tipiškas situacijas); Kokias problemas klientai turi (jūsų akimis)? Kaip klientai priima institucijos pagalbos formas?
3. **Bendradarbiai.** Kaip kolegos įvardina psichologines problemas, su kuriomis jie dirba? Koks kolegų išsilavinimas? Ar yra funkcijų aprašymas? Ar yra dirbamas komandinis darbas, jei taip, kokių sričių specialistai ir kaip dirba? Kaip bendradarbiai kuria pagalbos santykį su klientais? Kaip kolegos kontroliuoja savo darbo veiksmingumą?
4. **Institucijos veiklos analizė.** Ar institucijos teikiama pagalba yra efektyvi? Kodėl? Kas yra lemiantys veiksniai? Pasiūlymai institucijos veiklos tobulinimui.
5. **Profesinė refleksija:**
 - a. Kokias kompetencijas aš, kaip tampanti profesionalė/ tampantis profesionalas įgijau atlikdama/-as praktiką? Iliustruokite konkrečiais pavyzdžiais.
 - b. Vertingiausios patirtys profesinės praktikos metu. Konkretus įvardinimas. Savęs vertinimas praktikoje: kiek aš asmeniškai buvau aktyvi/ aktyvus praktikos metu? Ką daryčiau kitaip?
 - c. Profesinė stiprybė: ką aš, kaip profesionalė/ profesionalas sugebu geriausiai? Kokios yra mano stipriosios savybės?
 - d. Profesiniai sunkumai: kas man yra sunkiausia dirbant klinikinio psichologo darbą? Kur yra mano silpnosios pusės? Ko nemoku? Kokiose srityse negaliu ar negalėsiu dirbti.
6. **Klinikinės profesinės praktikos apibendrinimas, išvadų ir pasiūlymų suformulavimas**